

تیم مهمات دانشگاه شریف

آموزش رایگان و باکیفیت برای همه

@SHARIF_IE

چارچوب نگارش پایان نامه

بر مبنای APA

تهیه و تدوین

دکتر کامران یزدانبخش

تدوین پایان نامه

برای نوشتن یک پایان نامه یا پروژه تحصیلی در یک چارچوب علمی پژوهشگر ناگزیر به رعایت اصولی است که هم نگارش مطلب برای وی آسانتر شود و هم مطالعه آن برای دیگران به سادگی امکان پذیر باشد این اصول به شرح ذیل میباشند .

(۱) اصول تنظیم و تدوین مطالب پایان نامه

(۲) اصول نگارش مطالب

(۳) اصول منابع و مآخذ

اصول تنظیم و تدوین مطالب پایان نامه ها

یک پایان نامه تحصیلی به صورت زیر تنظیم میگردد :

صفحه عنوان

تشکر و قدر دانی

تقدیم

چکیده

فهرست مطالب

فصل یکم - مقدمه ی پژوهش

فصل دوم - پیشینه ی پژوهش

فصل سوم - روش شناسی پژوهش

فصل چهارم - یافته های پژوهش

فصل پنجم - بحث و نتیجه گیری

فهرست منابع

پیوست

(۱)عنوان

عنوان پژوهش اولین صفحه ای است که بیننده با آن مواجه میشود و روی جلد پایان نامه را در بر می گیرد و معمولاً مشتمل بر اطلاعاتی به صورت ذیل است :

۱. نام دانشگاه

ii. نوع مدرک (برای مثال : پایان نامه دوره کارشناسی ارشد روانشناسی)

iii. عنوان پایان نامه

iv. نام کامل استاد راهنما

v. نام کامل دانشجو

vi. تاریخ ارایه پایان نامه

۲) تشکر و قدر دانی :

در این قسمت محقق از فرد یا افراد با موسساتی که او را در انجام تحقیقش کمک و راهنمایی کرده اند ، سپاسگزاری کند .

۳) چکیده :

این قسمت میتواند شامل اطلاعات مختصر و مفیدی از هدف ، جامعه، نمونه و روش نمونه گیری، روش آماری و نتایج تحقیق باشد که قبل از مطالعه کامل تحقیق به خواننده اطلاعاتی را در اینباره خواهد داد و تصویر و برداشتی از کل تحقیق را برای خواننده روشن میکند

۴) فهرست مطالب :

فهرست مطالب که میتواند شامل یک یا چند صفحه باشد هدفی جز دادن دید و آگاهی از مطالب مندرج در پایان نامه به خواننده ندارد و خواننده را قادر خواهد ساخت به سرعت و دقت و سادگی ، مطلب دلخواه خود در پایان نامه را بیابد .

۵) فصل یکم - مقدمه ی پژوهش :

فصل یکم یکی از ارکان اساسی و اصلی پایان نامه است و محقق قبل از آنکه به انجام تحقیق مبادرت ورزد ، باید این فصل را تهیه و تنظیم نماید و به استاد راهنما گزارش کند. پس از تایید استاد راهنما محقق موظف است طبق آن در پی انجام تحقیق بر آید . مهمترین قسمتهای این فصل عبارتند از :

بیان مسئله : در این قسمت مختصری از نظرات و تحقیقات مربوط به موضوع و یا مسایل و مشکلات حل نشده در این حوزه و همچنین توجه و علاقه جامعه به این موضوع اشاره میشود .

اهمیت و ضرورت تحقیق: با توجه به تشابه این قسمت از طرح تحقیق با تعریف موضوع تحقیق که در آن محقق نیاز خود را در آگاهی به نتایج مطالعه عنوان میسازد، در این قسمت منابع شخصی یا علمی که از خاتمه تحقیق به محقق دست میدهد، بحث میشود.

هدف یا هدفهای تحقیق: این قسمت باید با جملات مثبت و کلی طرح شود و از طولانی شدن مطالب پرهیز شود.

فرضیه یا سوالات: فرضیه ها یا سوالاتی که با توجه به مطالعه ی پژوهشهای پیشین و نظریات مربوط به متغیرها در ذهن دانشجو شکل گرفته اند در این قسمت مطرح می شوند.

تعرف واژه ها: در این قسمت محقق باید متغیرها را تعریف کند که شامل تعریف مفهومی و عملیاتی می شود.

۶) فصل دوم پیشینه ی پژوهش :

این فصل حاوی خلاصه ای از مطالعات انجام شده در باره موضوع تحقیق است این بخش از تحقیق یکی از ارکان اصلی و به تعبیری دیگری یکی از پایه های تحقیق میتواند باشد اگر محقق از پیشینه مطالعاتی تحقیق آگاهی داشته باشد به دنبال موضوعات تکراری نخواهد رفت و حتی میتواند با دلایل و برهان های ریشه دار و با پایه به نقد آثار گذشته پردازد.

این فصل در دو بخش **نظری و پژوهشی** تنظیم میشود.

۷) فصل سوم روش شناسی پژوهش :

در این قسمت معمولاً به تفصیل در باره مطالبی به قرار ذیل بحث میشود:

۱. طرح پژوهش در این قسمت محقق به توضیح و توجیه روش تحقیقی خود می پردازد و انواع مختلف روشهای تحقیقی، هدف و موضوع پژوهشی خود، مناسب دانسته است می پردازد.
۲. تعیین متغیرها: در این قسمت محقق به طور جدا گانه متغیرهای مستقل و وابسته یا پیش بین و ملاک را تعیین و تعریف میکند و با این کار هم مسیر مطالعه خود را مشخص میسازد و هم برای محقق دیگری این امکان را به وجود می آورد که در صورت تمایل، بتواند در تحقیق مشابه همین متغیرها را مورد بررسی قرار دهد
۳. جامعه، نمونه و روش نمونه گیری از قبیل:
(۱) آزمودنیها شامل چه کسانی هستند و تعداد کل آنها؟

۲) تعداد آزمودنیها و نوع گزینش و تقسیم آزمودنیها به چه ترتیب صورت گرفته است ؟ محقق باید به این موضوع اشاره کند که آزمودنی ها انتخاب شده به چه روشی انتخاب شده اند.

۴. ابزار اندازه گیری : پژوهشگر پس از تعیین روش تحقیق باید روش جمع آوری اطلاعات را برای خواننده بیان کند که میتواند با استفاده از شیوه های مشاهده ، مصاحبه ، میدانی ، پرسشنامه ای و کتابخانه ای و یا حتی اینترنتی باشد .

۵. روش اجرای پژوهش. مراحل انجام پژوهش بر روی آزمودنیها توضیح داده شود

۶. روش آماری : در این بخش محقق باید از شیوه آماری بکار رفته در تحقیقش یاد کند.

۸- فصل چهارم - یافته های پژوهش :

این فصل مشتمل بر جدولها ، شکلها ، نمودارها و نیز تجزیه و تحلیل اطلاعات است .

در دو بخش توصیفی و استنباطی تنظیم می شود.

۹- فصل پنجم - بحث و نتیجه گیری :

این فصل شامل دو قسمت اصلی ، یکی بحث و تبیین یافته ها و دیگری محدودیت ها و پیشنهادها ست .

الف- این بخش یکی از مشکلترین بخشهای پایان نامه است . یک خلاصه مناسب ترکیبی از دو نوع اطلاعات است :

۱_ اطلاعات و یافته هایی که محقق از تحقیق جاری خویش به دست آورده است .

۲_ اطلاعات و یافته هایی که محقق از طریق مطالعه تحقیقات و نوشته های دیگران جمع آوری کرده است و کلا در نوشتن پایان نامه ، رعایت نکات زیر حائز اهمیت است :

الف) ارائه یافته ها و نتایج برجسته به صورت منظم .

ب) استفاده از یافته های تحقیق جازی برای تایید یا رد فرضهای تحقیق

ج) بکار گیری مطالب مندرج در فصل پیشینه در رد یا تایید فرضیه های پژوهش (هرجا که لازم بود) .

محدودیت ها : محدودیت هایی که کنترل آن از عهده محقق خارج است مانند انتخاب نوع یافته ها و دیگر

محدودیت هایی که کنترل آن در دست محقق است مانند موضوع و محل تحقیق

پیشنهاد ها : پژوهشی و کاربردی

۱۰- فهرست منابع :

در این قسمت تمام منابع و مآخذ ، از قبیل کتابها ، مقاله ها ، مجله ها ، رساله های چاپ شده و چاپ نشده را به ترتیب حروف الفبای نام نویسنده ها

۱۱- پیوست :

شامل مطالب و مدارکی است که در درک و فهم خواننده از پایان نامه کمک چندانی نمیکند و میتوان از پرسشنامه ها ، آزمونها ، نامه های نوشته شده به افراد و موسسات و سایر وسایل جمع اوری اطلاعات نام برد .

Omid Amani

مثال بخش های اصلی پایان نامه

- صفحه جلد پایان نامه
- صفحه سفید
- صفحه بسم الله الرحمن الرحيم
- صفحه عنوان شناسنامه
- سپاسگزاری
- تقدیم
- چکیده
- فهرست مطالب
- (برای مثال:

فصل یکم: مقدمه ی پژوهش

۱-۱- بیان مسأله

۲-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش

۳-۱- اهداف پژوهش

۱-۳-۱- هدف کلی

۲-۳-۱- اهداف اختصاصی

۴-۱- فرضیه های پژوهش

۵-۱- تعریف متغیرها

۱-۵-۱- تعریف مفهومی

۲-۵-۱- تعریف عملیاتی

- فهرست جداول
- فهرست شکل ها و نمودارها

فصل یکم: مقدمه پژوهش

بیان مساله

اهمیت و ضرورت پژوهش

اهداف پژوهش

سوال ها و / یا فرضیه های پژوهش

تعریف مفاهیم

فصل دوم: پیشینه پژوهش

الف: مبانی نظری

Omid Amani

Omid Amani

اصول نگارش مطالب

- حاشیه صفحات :

فاصله از بالا، پایین و چپ صفحه 2 سانتی متر، فاصله از راست صفحه 3 سانتی متر

- نوع قلم :

ب نازنین و یا ب زر برای متن فارسی

Time New Roman برای متن انگلیسی

- اندازه فونت ها (قلم) :

- برای عنوان پایان نامه در صفحه ی عنوان (فارسی و انگلیسی) اندازه ی قلم ۱۸ Bold

- برای صفحه ی عنوان فصلهای پایان نامه اندازه قلم ۲۸ Bold

- برای متن پایان نامه اندازه قلم ۱۴

- برای تیترها و عناوین درون متن اندازه قلم ۱۴ Bold

- برای عنوان جدولها و نمودارها و شکل ها اندازه قلم ۱۲

- عنوان جدول در بالای جدول تایپ می شود

- عنوان شکل ها و نمودارها در زیر آنها تایپ می شود

- برای زیرنویس ها اندازه قلم ۱۰

- برای منابع فارسی و انگلیسی اندازه قلم ۱۲

- هر فصل توسط صفحه معرفی فصل، از دیگر فصل ها جدا شود

- شماره صفحه در قسمت پایین و وسط صفحه درج شود

- شروع شماره گذاری صفحات از اولین صفحه در فصل یکم آغاز می شود. صفحات قبل به ترتیب حروف الفبا (الف، ب، پ، ت، ...) تنظیم می شود.

-شروع تمام پاراگرافها به استثنای اولین پاراگراف هر فصل با یک Tab آغاز می شود

-فاصله بین خطوط در متن پایان نامه ۱/۱۵ است

-فاصله خطوط برای چکیده فارسی و انگلیسی یک سانتی متر (Single) است

-زیرنویس ها در هر صفحه بطور جداگانه از شماره یک آغاز می شود

-نام های نویسندگان و محققان غیر ایرانی به صورت لاتین در زیرنویس فقط یک نوبت آورده می شود و حرف اول نام آنها به صورت بزرگ (Capital) تایپ شود

-کلید واژه ها در زیرنویس به صورت لاتین با حروف کوچک تایپ می شود

Omid Amani

اصول ارجاع به منابع

۱. قواعد استناد درون متن (منابع و مآخذی که در متن مقاله به آن ارجاع می شود)

تذکره: اگر منبع و مآخذ مورد استفاده در پژوهش به زبان فارسی منتشر شده باشد مطابق شیوه نامه زیر عمل می شود و در صورتی که به زبان لاتین باشد، مطابق شیوه نامه زیر، اما در داخل پرانتز نام منبع بجای فارسی به زبان اصلی (لاتین) نوشته می شود.

- برای اثری با یک نویسنده. مثال

چاپ سنگی یا لیتوگرافی نیز برای نخستین بار، چاپ سری، در تبریز دایر شد (بابازاده، ۱۳۸۷).

آخرین تحقیق مرتبط با این پژوهش نشان می دهد که (کریمی، ۱۳۸۷).

اسمت (۱۳۹۳) دریافت که.....

مثال انگلیسی

(Kessler, 2003)

- برای اثری تا پنج نویسنده. مثال

در واقع سبک شعر سپید از انفجار سبک هندی پدید آمده است (حسینی، مجتهدی، فرامرز پور، دارابی، و احسانی، ۱۳۸۲).

در سایر تحقیقات مشابه (گوردن و لینک، ۱۹۹۹؛ هارمن، ۲۰۰۶).....

مثال انگلیسی

(Walker & Allen, 2004)

- برای اثری یا بیش از پنج نویسنده. مثال

در واقع سبک شعر سپید از انفجار سبک هندی پدید آمده است (حسینی و دیگران، ۱۳۸۲).

مثال انگلیسی

(Bradley et al., 2006)

- در صورتی که نام پدیدآورنده اثر در متن آمده است، بلافاصله پس از آن، فقط سال نشر در داخل پرانتز ذکر می شود. مثال:

ابراهیمی و محسنی (۱۳۸۲) معتقدند فقر فرهنگی زاده فقر اقتصادی است و فقر فرهنگی، به نوبه خود، به فقر اقتصادی دامن می زند.

- در صورتی که استناد به نقل قول مستقیم کوتاه (کمتر از ۴۰ کلمه) از یک اثر تعلق دارد، شماره صفحه یا صفحات مربوط به آن، به همراه نام

پدید آورنده و سال نشر اثر ذکر می شود. مثال:

کمیرر معتقد است، "انتخاب علل کاملاً آزاد است: هر چیزی ممکن است از چیز دیگر پدید آید" (شایگان، ۱۳۷۱، ص. ۱۳۳).

در صورتی که نقل قول مورد استناد بیش از ۴۰ کلمه باشد، باید در یک پاراگراف مستقل درج و علامت گیومه از دو طرف آن برداشته شود. مثال:

شایگان (۱۳۷۱) می گوید:

در حالی که قانون علت در شیوه عقل استدلالی و روش علمی بین برخی از علل و برخی از معلول ها رابطه ای یک جانبه برقرار می سازد، در بینش

اساطیری انتخاب علل کاملاً آزاد است و هر چیزی ممکن است از چیز دیگر پدید آید (ص. ۱۳۲).

- در صورتی که در بخش مشخصی از متن به بیش از یک اثر استناد شده است، استنادها به ترتیب الفبای نام خانوادگی اولین پدیدآورنده هر اثر

مرتب و با نقطه ویرگول از یکدیگر جدا می شوند. مثال:

شعر حجم تا به امروز نتوانسته است طیف وسیعی از شاعران جوان این مرز و بوم را به مانیفست خود علاقه مند سازد (احراری، ۱۳۸۲؛ پرید و یوسفی،

۱۳۸۳).

مثال انگلیسی

(Miller, 1999; Shafranske & Mahoney, 1998)

تذکره: نویسنده می باید از منابع و مدارکی استفاده کند که خود آن ها را دیده و در دسترس وی قرار دارد. اگر منبع و مدرک مورد استفاده قدیمی

و خارج از دسترس بود و به نقل از نویسنده دیگری بخواهد از آن استفاده کند، باید ابتدا نام مدرک اصلی که خود آن را بازایی نکرده و در دسترس

نیست را آورده (در مثال زیر کاستلز) و در انتهای جمله مورد استفاده، مشخصات منبع دوم را در داخل پرانتز بیاورد (در مثال زیر امام جمعه).

مثال فارسی:

به تعبیر کاستلز ... (به نقل از امام جمعه، ۱۳۸۶).

مثال انگلیسی:

Allport's diary (as cited in Nicholson, 2003).

۲. قواعد استناد برون متن (منابع و مآخذی که در انتها آورده می شود)

تذکر: در صورتی که اطلاعات کتابشناختی بیش از یک خط بود، همانند کتاب، مقاله، پایان نامه، و ...، در بخش استناد برون متنی (منابع و مآخذ، کتابنامه)، می باید خط دوم به بعد، نسبت به خط اول با شش رج (فاصله) تورفتگی باشد.

• استناد به کتب

• استناد به کتاب با یک تا شش نویسنده

حری، عباس. (1381) *آیین نگارش علمی* (ویرایش ۳). تهران: هیات امنای کتاب خانه های عمومی کشور، دبیرخانه. ملکی، اسماعیل؛ سهرابی، اعتماد؛ بشیری، حسین؛ سلوکی، مصطفی؛ بینایی، مینو؛ و احتشامی، رامین. (1382) *بیماری های کودکان* (ویرایش ۳). تهران: پزشکپار.

مثال انگلیسی

Shotton, M. A. (1989). *Computer addiction? A study of computer dependency*. London, England: Taylor & Francis.

• استناد به کتاب با بیش از شش نویسنده

افراسیابی، شاهین؛ رستمیان، پروا؛ سلطانیان، مستانه؛ اعتمادی، رضا؛ پهلوانی، آریا؛ تجارت پیشه، اردلان؛ و دیگران. (1382) *برنامه های تنظیم خانواده در کشورهای جهان سوم* (۲ج). تهران: ادراک.

مثال انگلیسی

Berman, A., Snyder, S. J., Levett-Jones, T., Dwyer, T., Hales, M., Harvey, N. ... Stanley, D. (2012). *Kozier and Erb's fundamentals of nursing* (2nd Aust. ed.). Frenchs Forest, Australia: Pearson Australia.

• استناد به کتاب ترجمه شده با یک مترجم

هرسی، یال؛ بلانچارد، کنت. (1375) *مدیریت رفتار سازمانی* (علی علاقه مند، مترجم). تهران: امیر کبیر (نشر اصلی ۱۹۷۲).

• استناد به کتاب ترجمه شده

کوم، ایلین. (1379) *بشریت در سراسر انعطاف: تاملی جامعه شناختی بر پدیده اعتیاد* (پریسا مومنی و بهادر بشیری، مترجمان). شیراز: رزم آزما (نشر اثر اصلی ۱۹۸۹).

مثال انگلیسی

Laplace, P. S. (1951). *A philosophical essay on probabilities*. (F. W. Truscott & F. L. Emory, Trans.). New York, NY: Dover. (Original work published 1814)

• استناد به کتاب چند جلدی

پرچی، پروانه. (1381) *نگاهی به جغرافیای سیاسی خاورمیانه* (۵ج). مشهد: سیاست روز.

مثال انگلیسی

Mill, L. (1996). *Architecture of the Old South* (Vols. 1-2). Savannah, GA: Beehive Foundation.

• استناد به یک جلد از کتاب چند جلدی

میمی، میمنت؛ احمدی، فریار (ویراستاران). (1382) *آسیب شناسی طلاق* (۲ج). شیراز: خانواده سبز.

مثال انگلیسی

Nash, M. (1993). Malay. In P. Hockings (Ed.), *Encyclopedia of world cultures* (Vol. 5, pp. 174-176). New York, NY: G.K. Hall.

• استناد به مقالات مجلات

تذکر: در این روش نام خانوادگی، نام (سال نشر)، عنوان مقاله، نام مجله بصورت *ایتالیک*، دوره مجله (شماره نشریه)، صفحات شروع و پایان مقاله.

• مقاله با یک نویسنده:

فارسی نژاد، علی رضا (۱۳۹۶). نقد و بررسی پاسخ های فخر رازی به شبهات کلامی در باب توحید افعالی. *دوفصلنامه پژوهشنامه فلسفه دین*، ۱۵(29)، ۱۷۲-۱۵۱.

مثال انگلیسی

Black, J. (2010). Big government: Good and bad. *The New Criterion*, 28(5), 24-27.

• مقاله با دو نویسنده:

شجاعی، حسین، و ثقفیان، علی (۱۳۹۶). تاثیر شناخت تحولات تاریخی زبان عربی بر گستره ی پژوهش های ریشه شناسی. *دوفصلنامه مطالعات قرآن و حدیث*، ۱۱(21)، ۲۸-۵.

مثال انگلیسی

Light, M. A., & Light, I. H. (2008). The geographic expansion of Mexican immigration in the United States and its implications for local law enforcement. *Law nforcement Executive Forum Journal*, 8(1), 73-82.

• مقاله بیش از دو نویسنده:

عطاردی، محمد رضا؛ قلی پور، رحمت الله؛ دانایی فرد، حسن؛ و امیری، علی نقی (۱۳۹۵). واکاوی عمل ناکامی یکپارچه سازی خط مشی های فرهنگی در ایران؛ مطالعه مبتنی بر روش نظریه پردازی داده بنیاد. *دوفصلنامه اندیشه مدیریت راهبردی*، ۱۰(20)، ۱۲۶-۸۱.

مثال انگلیسی

Gleditsch, N. P., Pinker, S., Thayer, B. A., Levy, J. S., & Thompson, W. R. (2013). The forum: The decline of war. *International Studies Review*, 15(3), 396-419.

• مقاله ترجمه شده مجله

هرنون، پیتر؛ شواتز، کندی (۱۳۸۰). توصیه هایی در خصوص تدوین مقالات علمی - تحقیقی (ترجمه ی اعظم شاهداغی). *پژوهشنامه اطلاع رسانی*، ۵(5)، ۱۲.

• مقاله ای از ماهنامه

امیدی، مهدی؛ و اخلاقی، عبدالله (آذر ۱۳۹۶). ظرفیت های فلسفه سیاسی امام خمینی قدس سره. *ماهنامه معرفت*، ۲۶(240)، ۱۳-۲۲.

مثال انگلیسی

McKibben, B. (2007, October). Carbon's new math. *National Geographic*, 212(4), 32-37.

• مقاله بر گرفته از مجله الکترونیکی آنلاین (پیوسته):

مثال فارسی:

باهنر، ناصر؛ و سهرابی، حامد (۱۳۹۶). ارتباطات گروهی نخبگان نوجوان؛ مورد مطالعه سیاست های کانون دانش پژوهان نخبه. *دوفصلنامه دین و ارتباطات*، ۲۴(52)، ۴۵-.

. http://ertebatat.journals.isu.ac.ir/article_2098_e0a9ff0ef93bd1a3dfbb27fd84a481e5.pdf

مثال انگلیسی:

Sahin, N. T., Pinker, S., Cash, S. S., Schomer, D., & Halgren, E. (2009). Sequential processing of lexical, grammatical, and phonological information within Broca's area. *Science*, 326(5951), 445-449. <http://dx.doi.org/10.1126/science.1174481>

• مطلب بر گرفته از یک وبگاه (سایت)

مثال انگلیسی

Austerlitz, S. (2015, March 3). How long can a spinoff like 'Better Call Saul' last? Retrieved from <http://fivethirtyeight.com/features/how-long-can-a-spinoff-like-better-call-saul-last/>

• استناد به پایان نامه کارشناسی ارشد یا رساله دکتری

• برای پایان نامه و رساله چاپ نشده:

Omid Amani